

STORTINGET

Representantforslag 92 S

(2024–2025)

fra stortingsrepresentantene Mímir Kristjánsson og Marie Sneve Martinussen

Dokument 8:92 S (2024–2025)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Mímir Kristjánsson og Marie Sneve Martinussen om å styrke obligatorisk tjenstepensjon (OTP)

Til Stortinget

Bakgrunn

Pensjonsreformen innebar kutt i folketrygden på 20 pst. og betyr at arbeidsfolk i tunge yrker får langt mindre å leve av som pensjonister. Som et plaster på såret ble det lovpålagt med tjenstepensjon gjennom jobben. Obligatorisk tjenstepensjon (OTP) er i dag altfor dårlig til å dekke opp for de store kuttene i folketrygden, og reglene for tjenstepensjon er urettferdige fordi høyt-lønte får langt bedre pensjonsopptjening enn arbeidsfolk med mindre makt på arbeidsplassen.

Ifølge en utredning fra Actecan er det lavest pensjonsopptjening i bransjene med lav lønn og der få av de ansatte har høyere utdanning. Hotellansatte er blant gruppene med dårligst pensjonsopptjening, mens finansnæringen er blant bransjene med best pensjon. Det er vanskelig å stå lenge i jobb i fysisk tunge yrker, og likevel er det gjennomgående i slike jobber man får dårligst pensjon.

Å heve gulvet for pensjonsopptjening i obligatorisk tjenstepensjon vil derfor komme dem som trenger det mest, til gode. Når pensjonen gjennom folketrygden er lav og blir lavere, er det ekstra viktig at alle er sikret en anstendig pensjon via arbeidsforholdet sitt. Pensjonsreformen premierer høyt-lønte som står lenge i jobb, fremfor fagarbeidere som gikk tidlig ut i arbeidslivet. Tjenes-

tepensjonene bør ikke innrettes på en måte som forsterker disse skjevhetene.

Økt pensjonsopptjening vil koste arbeidsgiverne. Det er likevel nødvendig for å sikre et mer rettferdig pensjonssystem. Arbeidsfolk som skaper de viktige verdiene i Norge, fortjener en anstendig pensjon.

Alderspensjonen fra folketrygden er omfordelende. Det skjer blant annet gjennom at det ikke gis pensjonsopptjening for inntekt over 7,1 G, i dag om lag 900 000 kroner. Men gjennom private ordninger utlignes mye av denne omfordelingen. Mange høyt-lønte får ekstra høy pensjonsopptjening for inntekten som overstiger taket fra folketrygden. Dette tillates og subsidieres gjennom dagens regelverk for tjenstepensjon. Det er store lønnsforskjeller i Norge, og det bør ikke være et lovverk som oppmuntrer til at denne ulikheten skal forplante seg til pensjonssystemet. Det er urettferdig at høyt-lønte i Barcode skal ha høyere prosentvis pensjonsopptjening enn de som skanner strekkoder på butikkulvet.

Dessverre er det hull i det statlige velferdssystemet som gjør at mange uføre sliter med dårlig økonomi. Et tillegg til uføretrygden gjennom jobben kommer derfor godt med for mange. Men i likhet med pensjonsopptjeningen er det svært urettferdig fordelt hvem som i dag har uførepensjon gjennom jobben. I lavtlønte yrker i privat sektor er det færrest med denne dekningen, selv om dette er bransjer der det er stor sjanse for å bli ufør. En viktig arbeidslivsreform er derfor å ta uføreforsikring inn i OTP slik at alle har rett på denne ordningen. Stortingsrepresentantene har selv bevilget seg uførepensjon. Nå må Stortinget gi alle andre de samme rettighetene.

I tillegg til økt sats og uføredekning bør OTP gjøres om til en livslang ytelse. I dag er det mange som kun mottar tjenstepensjon frem til de er 77 år gamle. Man-

ge lever heldigvis mye lenger enn dette, spesielt kvinner. Når folketrygden kuttes, kan den ikke erstattes med ordninger som er langt dårligere. Dagens OTP vil føre til mange fattige gamle damer i framtiden.

Pensjonsreformen har vært en katastrofe for arbeidsfolk og en fest for finansnæringen. Økt privat pensjonssparing som følge av kuttet i folketrygden har gjort at pengeflytterne har tjent enorme summer. Det er viktig at arbeidsfolk sitter igjen med mer av verdiene de skaper, og at færrest mulig pensjonskroner havner hos bankene som forvalter dem. Derfor bør myndighetene ta initiativ til at det lages en felles pensjonskasse administrert av partene i arbeidslivet. På den måten kan kostnadene til unødvendig administrasjon og gebyr senkes, og pensjonene økes.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

1. Stortinget ber regjeringen fremme forslag for Stortinget om å øke pensjonsinnskuddssatsen i obligatorisk tjenstepensjon til minimum fem pst.
2. Stortinget ber regjeringen fremme forslag for Stortinget om å innføre obligatorisk uførepensjon.
3. Stortinget ber regjeringen legge frem forslag for Stortinget om at obligatorisk tjenstepensjon skal bli en livsvarig ytelse.
4. Stortinget ber regjeringen legge frem forslag for Stortinget om at overtidsbetaling og tilleggsutbetalinger skal være pensjonsgivende inntekt i obligatorisk tjenstepensjon.
5. Stortinget ber regjeringen utrede endringer i regelverket for tjenstepensjon som kan sikre lik mulighet til pensjonssparing for alle inntekter, herunder å øke satsen for vanlige inntekter og begrense den for høye inntekter, og komme tilbake til Stortinget med forslag som kan sikre dette.
6. Stortinget ber regjeringen ta initiativ til en felles pensjonskasse for innskuddspensjon i privat sektor, basert på et samarbeid mellom partene i arbeidslivet, for å få ned administrasjonskostnadene.
7. Stortinget ber regjeringen utrede hvordan økt arbeidsgiveravgift og innarbeiding av obligatorisk tjenstepensjon (OTP) i folketrygden på lengre sikt kan brukes til å øke folketrygden slik at tjenstepensjoner blir overflødige.

18. februar 2025

Mímir Kristjánsson

Marie Sneve Martinussen